

§ 12

Strategi för att minska risken för att barn, unga och vuxna dras in i kriminalitet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2019/1507

Stadsdelsnämndens beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Stockholms stads socialnämnd har skickat en strategi om hur man ska minska risken att unga dras in i kriminalitet. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd får lämna synpunkter på strategin.

Strategin är uppdelad kring fyra prioriterade utgångspunkter:

1. Systematisk samhandling
2. Förskola, skola och fritid som skyddsfaktor
3. Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv
4. Civilsamhället.

Förvaltningen är generellt sett positiv till strategin men vill också framhålla att oavsett vilka i samhället som det preventiva och brottsförebyggande arbetet riktas till så bör det så långt möjligt utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet. Det är också viktigt att på lokal nivå bygga upp rutiner för att systematiskt följa upp effekterna av insatserna och om möjligt utvärdera dem.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2020.

Dnr EÅV 2019/598.

Yrkande

1. Tobias Karlsson (SD) yrkar att återremittera förslaget om strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att denna strategi är på tok för kraftlös i förhållande till de allvarliga problem som vår stad står inför. När kriminella gängstrider pågår på stadens gator inför ögonen på våra medborgare behöver Stockholm handlingskraftiga och effektiva lösningar som ger omedelbara resultat. En

aspekt som vi anser bör få utrymme i kommunens strategi är vikten av att förhindra nyrekrytering genom att i högre grad frihetsberöva och lagföra de kriminella. På så sätt försvårar vi nyrekryteringen av kriminella bland barn och unga.

Vi anser förvisso att staden ska arbeta förebyggande, men det räcker inte. Strategin understryker att män står för en större andel av brottsligheten än vad kvinnor gör, men undviker att nämna att personer med utländsk bakgrund är kraftigt överrepresenterade i brottsstatistiken. När man inte tar hänsyn till alla orsaker blir det svårt att sätta in tillräckliga åtgärder mot kriminaliteten. I strategin står det också att "socialt utsatta" områden är överrepresenterade. Dessa områden präglas av segregering och många människor med utländsk bakgrund. Vi konstaterar att strategin saknar analys eller teori om samhället och orsakssambandet kring kriminaliteten.

Det har nyligen rapporterats om att unga kriminella i vår stad tilldelas förturer i form av bostäder (så kallade försökslägenheter), något motsvarande kommer inte laglydiga ungdomar till del. Vi efterfrågar en utvärdering av dessa förturer. Sverigedemokraterna invänder också mot att politiker ska inskränka barns utveckling och könsidentitet och föreslår därför att arbetet gällande att förhindra könsnormer stryks ur strategin.

Avslutningsvis instämmer vi i förvaltningens påpekanden om att en strategi måste vila på vetenskaplig grund.

Gustav Johansson (M) yrkar att nämnden ska besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Gustav Johansson (M) ställer Tobias Karlssons (SD) yrkande mot sitt eget yrkande och finner att nämnden beslutar i enlighet med hans eget förslag.

Reservation

Tobias Karlsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Veronica Palm m.fl. (S) och Hassan Jama m.fl. (V) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande med instämmande av Lisa Palm (Fi) i form av ersättaryttrande:

Vi ser mycket positivt på majoritetens vilja att prata mer förbyggande arbete för stadens barn och unga och förstärkt samverkan, men ställer oss frågande till hur strategin ska kunna efterlevas utan målsättningar och tillkomna resurser och en redan allt för ansträngd budget i stadsdelarna. Strategin skulle behöva omarbetas så att mål kan tillföras och nämnders ansvarsfördelning tydliggöras.

Det övergripande målet för strategin är att alla pojkar och flickor, unga män och kvinnor ska ges jämlika förutsättningar för en god framtid utan våld och kriminalitet. Värt att nämna i sammanhanget är att strategin i huvudsak behandlar kriminalitet medan det faktum att vuxnas våld mot barn torde vara ett mycket mer vanligt förekommande problem (44 % av barnen i Sverige uppges ha varit utsatta för våld av en vuxen någon gång) än kriminalitet. Samtidigt som våld mot barn är en avgörande faktor varför man som ung dras in i kriminella nätverk. Stadens barn och ungdomsvård hade förra året över 28 000 anmälningar om barn som misstänks fara illa att hantera, jämfört med ca 17 000 2014. Ca 56 % av dessa anmälningar utreddes förra året varav över 16 000 barn i Stockholm omfattades av en barnavårdsutredning där socialtjänsten bedömde att oron behövde utredas vidare. Skillnaderna mellan stadsdelarna är stora men resurserna inom myndighetsutövningen är idag mer än ansträngda. De relevanta arbetssätt och metoder som staden redan idag arbetar med behöver mer resurser för att inte bara förbli goda intentioner i strategin. En del finansieras idag av den sociala investeringsfonden, som nu behöver permanentas. Kön till föräldrautbildningen behöver minska och resurserna till de sociala insatsgrupperna behöver öka.

Om målet med strategin ska uppnås behövs inte enbart rapporter till kommunfullmäktige utan snarare en politik som tar ojämlikheterna i Stockholm på allvar. Bostadssituationen, tillgången till arbete, förskola, en bra skolgång och en meningsfull fritid ligger enligt forskning till stor grund för barn och ungas möjlighet till en fullgod framtid och där saknar vi Sida 3 (4) ambitioner från majoriteten. Den politik som förs med borttagande av mål om att öka inskrivningsgrad i förskolan, nedskärningar, ombildningar, underskott i stadsdelsnämnderna, indragna timmar på kulturskolan och besparingar på fritidsverksamheten är kontraproduktivt till den nu framtagna strategin.

Strategin uppmanar socialtjänsten att t.ex. använda sig av polisförhör mer för barn och unga som inte är straffmyndiga och att allvarssamtal ska hållas med unga inom 48 timmar när de misstänks för brott, något som idag redan används när socialtjänsten bedömer det nödvändigt. Bedömningen om eventuella polisutredningar för icke straffmyndiga barn är en fråga för professionen och ej för politiken. Allvarssamtalen innebär dessutom att resurser tas i anspråk i den redan ansträngda barn och ungdomsvården vilket gör det särskilt olyckligt att

inte ytterligare resurser tillförs. Det är inte realistiskt att ge socialtjänsten utökat uppdrag utan att tillföra utökade resurser. Den rödgrönrosa majoriteten la mycket vikt och resurser vid att förbättra arbetsvillkoren för socialsekreterare under förra mandatperioden vilket gav goda resultat, något vi ser riskerar att förstöras nu med en alltmer ansträngd budget. Vi anser att politiken ska ge rätt förutsättningar till professionerna som berörs av strategin för att de ska kunna utföra sitt uppdrag och lämna det sociala arbetet med dess bedömningar åt de som kan.

Det är hög tid att satsa på det socialt förebyggande arbetet och prioritera stärkta resurser framför skattesänkningar för att fånga upp unga i riskzonen. Vi anser att staden ska ha en sammanhållen politik för att minska ojämlikheten vilket också stoppar kriminellt inflöde. Annars kommer inte en strategi som denna göra varken till eller från utan snarare bli en pappersprodukt som styr resurserna bort från de som behöver de områden som behöver det mest.